

ODISEEA OROLOGERĂ A LUI ULYSSE

ESTE UNA DINTRE ULTIMELE REDUTE DE
HAUTE-HORLOGERIE CARE ȘI-AU PĂSTRAT
INDEPENDENȚA ÎN FAȚA CORPORATIILOR,
STĂPÂNIND NIȘA INOVAȚIILOR SPECTACULOASE.
AM DISCUTAT CU CEO-UL „ULYSSE NARDIN”
DESPRE FACTORUL „WOW” ÎN OROLOGERIE.

DE DIANA-FLORINA COSMIN

Dacă începuturile Ulysse Nardin ar fi istorisite precum o poveste veche, primul rând ar fi clasicul „a fost odată ca niciodată, în 1846, în Elveția“. Mai exact în Le Locle, lângă Neuchâtel, unde tânărul Ulysse Nardin își făcea uceniția de ceasornicar cu William Dubois, unul dintre artiștii renumiți pentru precizie în acele vremuri. Spre deosebire de poveștile clasice însă, mergând pe firul vieții lui Ulysse Nardin și, ulterior, a brandului cu același nume, nu prea apar personaje negative și încercări de netrecut, ci mai curând un șirag neîntrerupt de reușite.

De la primul premiu obținut la Expoziția Mondială de la Londra, în 1962, care l-a împus pe Ulysse în liga marilor creatori de cronometre ai lumii, trecând prin Cartea Recordurilor, prin primul calendar perpetuu mecanic ce poate fi potrivit înainte și înapoi printr-o singură atingere a coroanei și contabilizând alte peste 4.000 de distincții orologere, brandul elvețian de haute-horlogerie și-a legat în mod definitiv identitatea de ideea de inovație. „Acesta este ADN-ul Ulysse Nardin“, apreciază CEO-ul Patrik P. Hoffmann. „Independența și inovațiile“. Independență pentru că Ulysse Nardin se numără printre ultimele branduri orologere independente de marile corporații, mecanismele sale fiind produse de la A la Z in-house, inclusiv piesele care țin de „inima ceasului“, cum o numește Hoffmann, precum roțile de eșapament.

Cât despre inovații, cele mai multe dintre realizările din istoria Ulysse Nardin se datorează lui Rolf W. Schnyder, vizionarul care a cumpărat brandul în 1983 de la moștenitorii lui Nardin și, împreună cu inginerul Ludwig Oechslin, a cultivat cu migdală demnă de un veritabil ceasornicar filozofia de bază a brandului, mergând adesea contracurentului.

Dovadă stă prima piesă rezultată din colaborarea Schnyder-Oechslin, Astrolabium Galileo Galilei (intrat în 1989 în Cartea Recordurilor), care a deschis faimoasa „Trilogie a timpului“ (ce mai include Planetarium și Tellurium), fiind o reprezentare la scară mică a unui astrolab creat de Oechslin după restaurarea ceasului Farnesian de la Vatican. „Rolf a fost un pionier“, își amintește Hoffmann. „Avea un curaj extraordinar combinat cu intuiție, și a făcut lucruri cu mult înainte de vremea lor“.

Două exemple clare sunt faptul că Ulysse Nardin a început să folosească încă de acum zece ani siliciu și DIAMonSIL (un aliaj între siliciu și diamant). Atunci s-a născut „Freak“, un carusel tourbillo, cu bariletul și cele două mecanisme pe punți servind ca „arătătoare“ pentru afișarea timpului. Freak a fost prima piesă mecanică cu roți de eșapament din siliciu, care nu necesită lubrifiere. „Pe atunci competitorii noștri râdeau și spuneau că siliciul nu va funcționa niciodată“, își amintește Hoffmann. „Acum, Baselworld este plin de companii

SONATA
STREAMLINE
ARE UN DESIGN
FUTURIST,
INSPIRAT DE
ESTETICA
AERODINAMICĂ
A IAHTURILOR.

MOONSTRUCK

Creat de Ludwig Oechslin, modelul Moonstruck se axează pe sistemul format din Soare, Pământ și Lună, având ca scop descrierea științifică exactă a fazelor Lunii și a influenței pe care o au gravitația lunară și cea solară asupra mareelor.

22 Iunie 2009
ORA 19:36
LUNĂ NOUĂ
MAREE
PUTERNICĂ

29 Iunie 2009
ORA 11:29
LUNĂ
CRESCĂTOARE
MAREE MOARTĂ

7 Iulie 2009
ORA 9:22
LUNĂ PLINĂ
MAREE
PUTERNICĂ

15 Iulie 2009
ORA 9:54
LUNĂ
DESCRESCĂTOARE
MAREE MOARTĂ

22 Iulie 2009
ORA 2:35
LUNĂ NOUĂ
MAREE
PUTERNICĂ

respectabile care folosesc siliciu, iar noi ne mândrim cu faptul că am fost primii“.

„Rolf avea curaj“, adaugă el. „În industria asta trebui să ai curaj și să știi când e momentul să scoți pe piață o anumită creație“. Un mecanism poate sta foarte bine în sertar cinci sau zece ani, până când ajunge să facă pereche cu o altă idee și cu un alt patent de invenție. Așa s-a întâmplat cu roata de eșapament folosită pentru Freak, spre exemplu, care se afla la păstrare de ani de zile, dintr-un motiv simplu: era spectaculoasă, dar folosirea ei nu avea sens dacă nu putea fi vizibilă. „Odată cu Freak și cu scoaterea mecanismului la vedere, Rolf a știut că a venit momentul ei“, își amintește Hoffmann. Pentru integrare au fost necesare, însă, inovații în domeniul materialelor utilizate, respectiv găsirea unui metal care să fie ușor și rezistent în același timp. Așa a apărut în scenă siliciul, după nenumărate încercări și eșecuri cu alte materiale, pentru că orice merge pe ecran are nevoie de ajustări repetitive

pentru a ajunge să funcționeze și în realitate. „Asta e orologeria: încercare după încercare“, sintetizează Hoffmann. „De la tehnicieni, artizani și până la marketingul final“. Studiile de fezabilitate durează cel puțin șase luni, iar multe inovații sunt trecute cu vederea dacă nu există așa-numitul factor „wow“. „Avem în lucru ceva pentru 2014“, exemplifică Hoffmann. „Funcționează, dar nu e cu adevărat sexy, iar dacă nu vom găsi ingredientul potrivit, e foarte probabil să renunțăm la tot proiectul“.

Două dintre cele mai importante creații din 2009 și până acum sunt Moonstruck și Sonata. Cel dintâi reprezintă opera lui Ludwig Oechslin, care pătrunde din nou în universul corpurilor cerești, explorând efectul Lunii asupra Pământului. Sonata Streamline, în schimb, are un design futurist inspirat de estetica aerodinamică a iahturilor și marchează la capitolul precizie: calibrul a fost dezvoltat in-house, pe parcursul a nu mai puțin de șapte ani.

Manufactura Ulysse Nardin a crescut de la 40 de persoane în 1999 la peste 460 de angajați în prezent, concomitent cu saltul producției de la 3.000 de exemplare la 25.000 pe an. „A fost o creștere enormă și la un moment dat am început să ne punem problema ce presupune independența“, rememorează Hoffmann. În următorii patru ani, Ulysse Nardin va produce 95% din mecanisme

MARINE
CHRONOMETER
MANUFACTURE SE
ÎNSCRIE ÎN TRADIȚIA
ULYSSE NARDIN
ȘI ARE LA BAZĂ
CALIBRUL 118,
DEZVOLTAT
IN-HOUSE ÎN 2011

integral in-house, ceea ce a implicat o infuzie considerabilă de capital, atât în cercetare cât și în tehnologizare („Produceam și înainte mecanisme proprii, dar e total diferit să produci 1.000 de piese față de 15.000“, afirmă Hoffmann).

Momentul de cotitură pentru toți orologerii independenți ai Elveției a fost 2011, când grupul Swatch a anunțat că subdivizia sa, ETA, care furniza peste 80% dintre mecanismele prezente în ceasurile elvețiene, va scădea drastic volumul livrărilor de componente către companii din afara grupului (mulți orologeri își creau propriile ceasuri asamblând mecanismele ETA, fiind numiți în jargon „ETApi-zori“). „A fost un lucru bun și am văzut-o ca pe o palmă pe spate dată de Swatch orologerilor“, apreciază Hoffmann. „Ca un îndemn că a venit momentul să-și ia zborul, ceea ce era de așteptat...“. Complet neașteptat a fost, însă, un alt moment în istoria Ulysse Nardin: moartea subită a lui Rolf Schnyder în aprilie 2011, când Hoffmann (până atunci vicepreședinte de vânzări și marketing) a fost imediat numit CEO. „În multe companii venirea unui nou căpitan implică un viraj, dar noi aveam direcția clar stabilită și am continuat să ne mișcăm în același sens“, apreciază acum Hoffmann.

După moartea lui Schnyder, noul CEO a luat trei hotărâri importante, pe care îi place să le numească, „decizii de securizare a trecutului pentru asigurarea viitorului“. Prima: achiziția DonzéCadrans, artizan specializat pe arta emailării cadranelor („Nu a fost o decizie strategică de business, ci una pentru istoria noastră“). Cea de-a doua: cumpărarea cronografului Ebel, care va fi integrat în următoarea colecție Ulysse Nardin. Și ultima, dar poate cea mai importantă: readucerea lui Ludwig Oechslin în companie, de această dată și ca acționar („Am vrut să-i facem din nou loc în familia Ulysse Nardin și, recunosc, mi-am dorit să fiu sigur că îl am în exclusivitate la noi“).

În ciuda creșterii fulminante a numărului de exemplare manufacturate integral in-house, Hoffmann este conștient de faptul că exclusivismul trebuie să aibă limitele sale. „Știm că putem atinge 30.000 de exemplare pe an, după care, dacă vrem o producție și mai mare, trebuie să intrăm în sfera gamelor mai accesibile și a

MECANISMUL BREVETAT PENTRU FAZELE LUNII ESTE REALIZAT DIN DOUĂ DISCURI SUPRAPUSE, ROTINDU-SE ÎN CENTRUL ÎN JURUL UNEI REPRODUCERI FIXE A GLOBULUI PĂMÂNTESC.

liniilor la prețuri mici“, apreciază el. „Iar asta nu se află în planurile noastre“.

Anul 2013 începe cu primul boutique Ulysse Nardin la Geneva (inaugurat la finalul lunii decembrie), plus un nou calibrul, ce va fi folosit pentru prima oară pentru un ceas de damă. „Știu ce mecanisme vom avea în 2014, 2015 sau 2017, dar nu și cum va arăta ceasul“, explică Hoffmann. La nivel mondial, apreciază o întoarcere la clasic a orologerilor, în detrimentul „înfloriturilor“. „Acum zece ani, tendința era de a înghesui cât mai multe complicații în același ceas“. Când trebuie să aleagă o piesă preferată din istoria brandului pe care îl conduce, Hoffmann pare pus în încurcătură. În definitiv, e ca și cum i-ai spune un tată să aleagă între copiii lui.

„Ceasul care a schimbat Ulysse Nardin pentru totdeauna este Freak“, explică el. „Dacă s-ar scrie acum o carte despre cele mai însemnate invenții din istoria orologeriei, Freak ar fi cu siguranță acolo“. **F**

CITIȚI MAI MULTE
DESPRE MANUFACTURILE
OROLOGERE ELVEȚIENE PE
Forbes
RO